

وزارت کشور

سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور

دستورالعمل نحوه درجه بندی دهیاری های کشور

معاونت امور دهیاری ها

دفتر برنامه ریزی و مدیریت توسعه روستایی

دی ماه ۱۳۹۸

به نام خدا

ماده ۱: شاخص های درجه بندی

به استناد اصلاحیه ماده ۴۸ مکرر آیین نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی روستا و نحوه انتخاب دهیار (موضوع اصلاحیه شماره ۷۸۳۳۴/ت/۵۵۳۴۳ هـ مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۲۶ هیأت وزیران) دهیاری های کشور بر اساس شاخص های؛ درآمد، جمعیت، وسعت، مرکزیت دهستان یا بخش (قبل از ایجاد شهرداری در مرکز بخش) و دارا بودن ظرفیت گردشگری روستا، توسط وزارت کشور به درجات (۱) تا (۶) درجه بندی می شوند.

تبصره ۱: هم زمان با صدور مجوز تأسیس دهیاری، درجه دهیاری مربوطه "یک" تعیین می شود. یک سال پس از آغاز به کار دهیاری و ارائه تفریغ بودجه، درجه آن دهیاری در صورت داشتن شرایط لازم، قابل بازبینی خواهد بود.

تبصره ۲: پس از تعیین و ابلاغ درجه دهیاری، چنانچه دهیاری، متقاضی ارتقای درجه باشد، می تواند حداقل ۲ سال پس از تاریخ ابلاغ درجه پیشین، ضمن ارائه مستندات مربوطه، نسبت به درخواست ارتقای درجه اقدام نماید.

تبصره ۳: درجه دهیاری هایی که بر اساس دستورالعمل پیشین درجه بندی شده اند، به قوت خود باقی است و چنانچه شرایط ارتقای درجه را داشته باشند، می توانند با رعایت مفاد تبصره (۲) این ماده اقدام نمایند.

ماده ۲: شاخص درآمد

میزان درآمد دهیاری، بر اساس تفریغ بودجه مصوب سالانه دهیاری (آخرین سال مالی) در ۱۰ رده به شرح زیر طبقه بندی و امتیاز آن تعیین می شود:

امتیاز	بازه درآمدی (ریال)	
	تا	از
۱	۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰	-
۲	۶۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰.۰۰۱
۳	۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰.۰۰۱
۴	۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱
۵	۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۱
۶	۳.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱
۷	۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۳.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱
۸	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱
۹	۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱
۱۰	بیشتر	۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱

تبصره: منظور از درآمد دهیاری، مجموع عواید حاصل از ردیف های درآمدی ۷ گانه دهیاری ها (موضوع ماده ۳۶ آیین نامه مالی دهیاری ها) می باشد که بر اساس آخرین تفریغ بودجه دهیاری محاسبه می شود.

ماده ۳: شاخص جمعیت

شاخص جمعیت، بر اساس نتایج آخرین سرشماری عمومی نفوس و مسکن، در ۱۰ رده به شرح زیر طبقه بندی و امتیاز دهیاری تعیین می شود:

امتیاز	بازه جمعیت (نفر)	
	تا	از
۱	۲۹۹	-
۲	۵۹۹	۳۰۰
۳	۹۹۹	۶۰۰
۴	۱۴۹۹	۱۰۰۰
۵	۱۹۹۹	۱۵۰۰
۶	۲۴۹۹	۲۰۰۰
۷	۲۹۹۹	۲۵۰۰
۸	۳۹۹۹	۳۰۰۰
۹	۴۹۹۹	۴۰۰۰
۱۰	بیشتر	۵۰۰۰

ماده ۴: شاخص وسعت روستا

وسعت روستا، صرفاً براساس محدوده مشخص شده در طرح هادی مصوب روستا تعیین و به شرح ذیل امتیازدهی می شود:

امتیاز	بازه وسعت (هکتار)	
	تا	از
۱	۱۰	-
۲	۲۰	۱۰/۱
۳	۳۰	۲۰/۱
۴	۴۰	۳۰/۱
۵	۵۰	۴۰/۱
۶	۶۰	۵۰/۱
۷	۷۰	۶۰/۱
۸	۸۰	۷۰/۱
۹	۹۰	۸۰/۱
۱۰	بیشتر	۹۰/۱

تبصره: در مورد روستاهایی که فاقد طرح هادی مصوب باشند، ملاک تعیین امتیاز وسعت روستا، وسعت استعمال شده از بنیاد مسکن انقلاب اسلامی می باشد.

ماده ۵: تعیین درجه اولیه دهیاری (بر اساس شاخص های درآمد، جمعیت و وسعت)

درجه اولیه هر دهیاری، بر اساس مجموع امتیازات دهیاری در شاخص های درآمد، جمعیت و وسعت (موضوع مواد ۲، ۳ و ۴ همین دستورالعمل) و بر اساس جدول ذیل تعیین می شود:

درجه	بازه مجموع امتیاز	
	تا	از
۲	۸	۴
۳	۱۳	۹
۴	۱۸	۱۴
۵	۲۴	۱۹
۶	۳۰	۲۵

مثال: اگر یک دهیاری بین ۶۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال درآمد داشته باشد از شاخص درآمد، ۳ امتیاز و اگر بین ۶۰۰ تا ۹۹۹ نفر جمعیت داشته باشد، از شاخص جمعیت، ۳ امتیاز و اگر بین ۳۰/۱ تا ۴۰ هکتار وسعت داشته باشد، از شاخص وسعت، ۴ امتیاز دریافت می کند. بدین ترتیب امتیاز دهیاری از مجموع شاخص های فوق الذکر ۱۰ و بر اساس جدول موضوع این ماده، درجه اولیه آن دهیاری ۳ تعیین خواهد شد.

ماده ۶: تعیین نهایی درجه دهیاری بر اساس شاخص های ۵ گانه

پس از تعیین درجه اولیه دهیاری بر اساس مفاد ماده ۵ این دستورالعمل، در صورتیکه دهیاری مربوطه مشمول بهره مندی از شاخص های "مرکزیت دهستان یا بخش (قبل از ایجاد شهرداری در مرکز بخش)" و "دارا بودن ظرفیت گردشگری روستا" باشد، بر اساس موارد زیر درجه نهایی دهیاری تعیین می شود. چنانچه دهیاری مشمول هیچ کدام از شاخص های موصوف نباشد، درجه نهایی دهیاری، همان درجه تعیین شده در ماده (۵) این دستورالعمل خواهد بود.

۱- شاخص مرکزیت دهستان یا بخش (قبل از ایجاد شهرداری در مرکز بخش):

چنانچه بر اساس آخرین وضعیت تقسیمات کشوری، دهیاری در روستای مرکز دهستان یا بخش (قبل از ایجاد شهرداری در مرکز بخش) واقع شده باشد، "یک درجه" به درجه اولیه تعیین شده برای دهیاری در ماده ۵ این دستورالعمل اضافه خواهد شد.

۲- شاخص دارا بودن ظرفیت گردشگری روستا:

ظرفیت گردشگری روستاها بر اساس موارد زیر احصا شده و پس از تایید مراجع ذی ربط، در درجه نهایی دهیاری لحاظ می شود:

الف: چنانچه دهیاری در روستاهای هدف گردشگری منتخب کارگروه ملی ذیربط واقع شده باشد، "یک درجه" به درجه اولیه تعیین شده برای دهیاری در ماده ۵ این دستورالعمل اضافه خواهد شد.

ب: چنانچه دهیاری در روستاهای دارای بافت با ارزش روستایی که عملیات بهسازی و ساماندهی در آنها توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی پایان یافته، واقع شده باشد، "یک درجه" به درجه اولیه تعیین شده برای دهیاری در ماده ۵ این دستورالعمل اضافه خواهد شد.

ج: چنانچه دهیاری در روستاهای واقع در جزایر کشور باشد، "یک درجه" به درجه اولیه تعیین شده برای دهیاری در ماده ۵ این دستورالعمل اضافه خواهد شد.

تبصره: حداکثر ارتقاء درجه برای یک دهیاری بر اساس مفاد بند (۲) این ماده، تنها "یک درجه" می باشد.

ماده ۷: کمیسیون استانی

با توجه به تعداد زیاد دهیاری ها در کشور، جهت تسریع در فرآیند درجه بندی دهیاری ها، کمیسیونی در استانداری ها با عنوان "کمیسیون درجه بندی دهیاری های استان" متشکل از معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری (رئیس کمیسیون)، مدیر کل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری (دبیر کمیسیون) و فرماندار شهرستان مربوط (عضو کمیسیون) تشکیل می شود. این کمیسیون موظف است ضمن بررسی و تعیین درجه دهیاری، مراتب را در قالب فرم های ابلاغی از سوی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور تکمیل و جهت بررسی و تأیید نهایی به سازمان ارسال نماید.

ماده ۸: کمیسیون ملی

"کمیسیون درجه بندی دهیاری های کشور" با عضویت معاون امور دهیاری ها (رئیس کمیسیون)، مدیر کل دفتر برنامه ریزی و مدیریت توسعه روستایی (دبیر کمیسیون) و مدیر کل دفتر هماهنگی عمرانی و خدمات روستایی، مدیر کل دفتر برنامه ریزی و بودجه، مدیر کل دفتر نوسازی، تحول اداری و فناوری اطلاعات سازمان و مدیر کل دفتر امور روستایی و شوراهای استانداری مربوطه (به عنوان اعضا)، در سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور تشکیل می شود و پس از بررسی و ارزیابی نهایی اطلاعات واصله از کمیسیون استانی، درجه دهیاری ها را تعیین و ابلاغ می نماید.

ماده ۹: این دستورالعمل مشتمل بر ۹ ماده و ۶ تبصره تنظیم و از تاریخ ابلاغ، ملاک عمل بوده و جایگزین دستورالعمل شماره ۲۱۶۷۹۳/۱/۳ س مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۶ می شود.